

Izvedba i oblikovanje konstrukcija 2

Razmaci nastavci i sidrenje armature

izv. prof. dr. sc. Ivan Kraus*
ikraus@gfos.hr

* Nastavu u akademskoj godini 2026./2027. izvodi izv. prof. dr. sc. Ivan Kraus kao zamjena za nositelja kolegija, prof. dr. sc. Damira Varevca (dvarevac@gfos.hr), koji koristi slobodnu studijsku godinu (sabbatical).

Sveučilišni prijediplomski studij Građevinarstvo
Građevinski i arhitektonski fakultet Osijek
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

1. Zašto se propisuju najveći i najmanji razmaci šipki?
2. Kako se proračunava najmanji razmak šipki (izraz)?
3. Na koje se načine izvodi nastavljavanje armature?
4. Do čega ne smije doći na mjestu nastavljavanja armature?
5. Nabrojati opća pravila nastavljavanja armature?
6. Skicirati i objasniti pravila nastavljavanja šipki?
7. Kako se proračunava proračunska duljina preklopa šipki (izraz)?
8. Kako se proračunava najmanja duljina preklopa šipki (izraz)?
9. Zašto se sidri armatura?
10. Nabrojati metode sidrenja.
11. Kako se proračunava proračunska duljina sidrenja šipki (izraz)?
12. Kako se proračunava najmanja duljina sidrenja šipki (izraz)?

Razmaci šipki

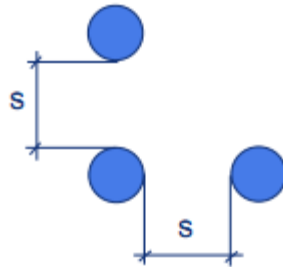
Propisuju se najveći i najmanji razmaci šipki.

Najveći razmak šipki: širina i razmak pukotina

Najmanji razmak šipki: kvalitetno betoniranje i osiguranje prionjivosti

Razmaci šipki

$$s_{\min} = \max [k_1 \times \phi; d_g + k_2; 20 \text{ mm}]$$

$s_{\min}$ najmanji svijetli razmak šipki u horizontalnom i vertikalnom smjeru

$k_1 = 1,0$ (NDP)

$k_2 = 5 \text{ mm}$ (NDP)

d_g promjer najvećeg zrna agregata

Preklopi i nastavci šipki

Šipke armature proizvode se u određenim duljinama. Često je nemoguće izvesti armaturni koš s cijelim šipkama te je nastavljanje obavezno.

Nastavljanje se izvodi:

- preklapanjem
- zavarivanjem
- mehaničkim spojnica

Preklopi i nastavci šipki

Nastavljanje šipki mora osigurati nesmetani prijenos naprezanja s jedne šipke na drugu.

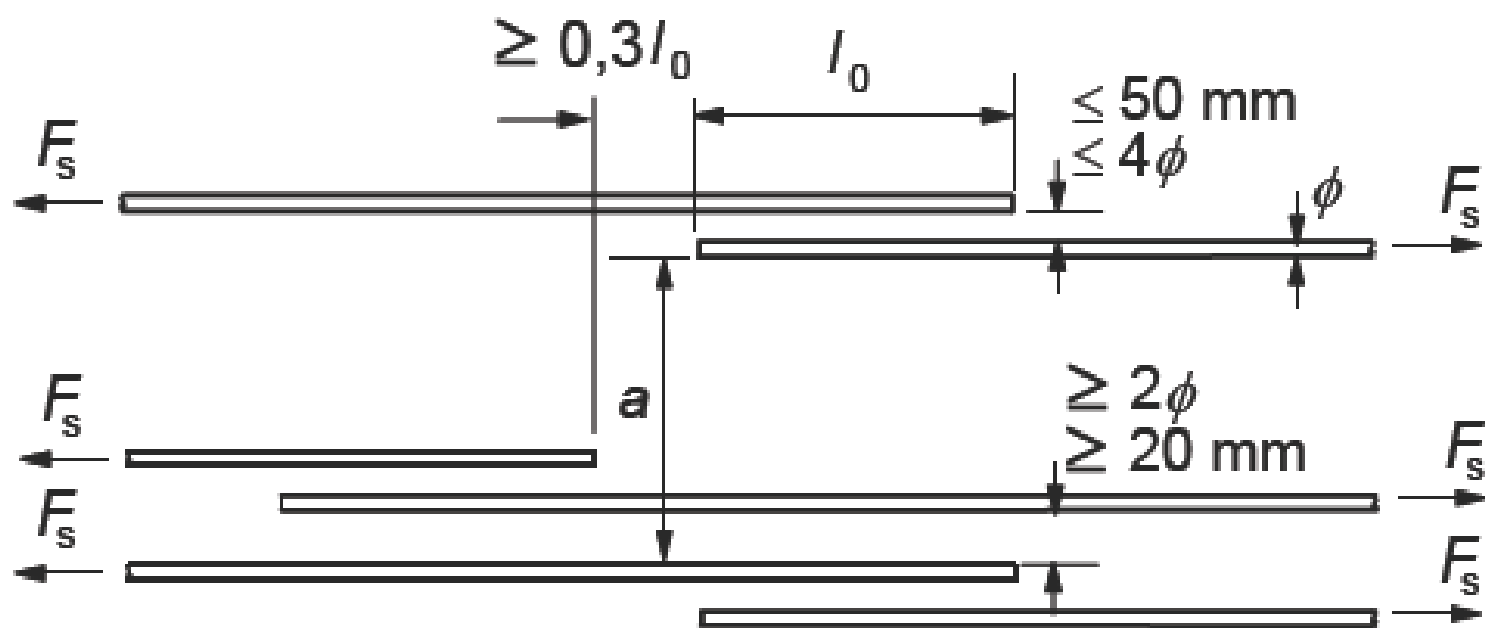
Na mjestu nastavka ne smije doći do:

- velikih pukotina
- odvajanja betona.

Opća pravila:

- nastavke rasporediti stepenasto (ne smiju se svi nastavci nalaziti u istom presjeku)
- nastavci ne smiju biti u područjima velikih momenata
- u svakom presjeku smještati ih simetrično

Preklopi i nastavci šipki

Preklopi i nastavci šipki

- svijetli razmak između nastavljenih šipki ne smije biti veći od 4ϕ ili 50 mm
- uzdužni razmak preklopa je najmanje $0,3l_0$
- kod susjednih preklopa najmanja udaljenost je 2ϕ ili 20 mm
- ako su ispunjeni ovi uvjeti, sve vlačne šipke smještene u jednom sloju smiju se nastavljati preklopima. Ako su šipke smještene u dva sloja, smije se preklapati samo 50 % šipki u svakom sloju

Preklopi i nastavci šipki

Proračunska duljina preklopa mora se proračunati na sljedeći način:

$$l_0 = \alpha_1 \alpha_2 \alpha_3 \alpha_5 \alpha_6 l_{b,rqd} \geq l_{0,min}$$

$l_{b,rqd}$ osnovna zahtijevana duljina sidrenja

$l_{0,min}$ najmanja duljina preklopa

$$l_{0,min} = \max [0,3 \times \alpha_6 \times l_{b,rqd}; 15 \phi; 200 \text{ mm}]$$

Preklopi i nastavci šipki

$$l_0 = \alpha_1 \alpha_2 \alpha_3 \alpha_5 \alpha_6 l_{b,rqd} \geq l_{0,min}$$

Na vrijednost koeficijenata α utječe:

α_1 oblik šipki

α_2 zaštitni sloj

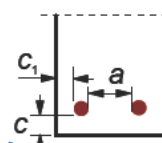
α_3 poprečna armatura

α_5 poprečni tlak

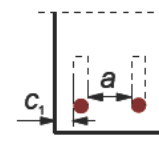
α_6 postotak preklopljenih šipki

Preklopi i nastavci šipki

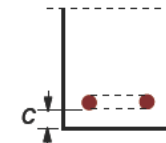
Faktor utjecaja	Vrsta sidrenja	Armaturna šipka	
		Vlačna	Tlačna
Oblik šipke	Ravno	$\alpha_1 = 1,0$	$\alpha_1 = 1,0$
	Nije ravno (vidjeti sliku 8.1 (b), (c) i (d))	$\alpha_1 = 0,7$ ako je $c_d > 3\phi$ inače $\alpha_1 = 1,0$ (vidjeti sliku 8.3 za vrijednost c_d)	$\alpha_1 = 1,0$
Zaštitni sloj	Ravno	$\alpha_2 = 1 - 0,15 (c_d - \phi) / \phi$ $\geq 0,7$ $\leq 1,0$	$\alpha_2 = 1,0$
	Nije ravno (vidjeti sliku 8.1 (b), (c) i (d))	$\alpha_2 = 1 - 0,15 (c_d - 3\phi) / \phi$ $\geq 0,7$ $\leq 1,0$ (vidjeti sliku 8.3 za vrijednost c_d)	$\alpha_2 = 1,0$
Ovijeno poprečnom armaturom koja nije zavarena za glavnu armaturu	Svi tipovi	$\alpha_3 = 1 - K\lambda$ $\geq 0,7$ $\leq 1,0$	$\alpha_3 = 1,0$
Ovijena zavarenom poprečnom armaturom*	Svi tipovi, položaj i veličina kao na slici 8.1 (e)	$\alpha_4 = 0,7$	$\alpha_4 = 0,7$
Ovijeno poprečnim tlakom	Svi tipovi	$\alpha_5 = 1 - 0,04p$ $\geq 0,7$ $\leq 1,0$	-

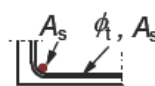
$$c_d = \min (a/2, c_1, c)$$

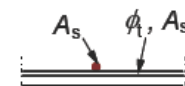
$$c_d = \min (a/2, c_1)$$

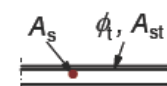
$$c_d = c$$

$$K = 0,1$$

$$K = 0,05$$

$$K = 0$$

$$(\alpha_2 \alpha_3 \alpha_4) \geq 0,7$$

gdje je:

- $\lambda = (\Sigma A_{st} - \Sigma A_{st,min}) / A_s$
- ΣA_{st} ploština poprečnog presjeka poprečne armature uzduž proračunske duljine sidrenja l_{bd}
- $\Sigma A_{st,min}$ ploština poprečnog presjeka najmanje poprečne armature = $0,25 A_s$ za grede i 0 za ploče
- A_s ploština jedne sidrene šipke najvećeg promjera
- K vrijednost prikazana na slici 8.4
- p poprečni tlak [MPa] kod graničnog stanja nosivosti uzduž l_{bd}

* Vidjeti također 8.6: Za izravno oslanjanje l_{bd} se može uzeti manji od $l_{b,min}$ uz uvjet da je najmanje jedna poprečna šipka zavarena unutar oslonca. To bi trebalo biti najmanje 15 mm od lica oslonca.

Preklopi i nastavci šipki

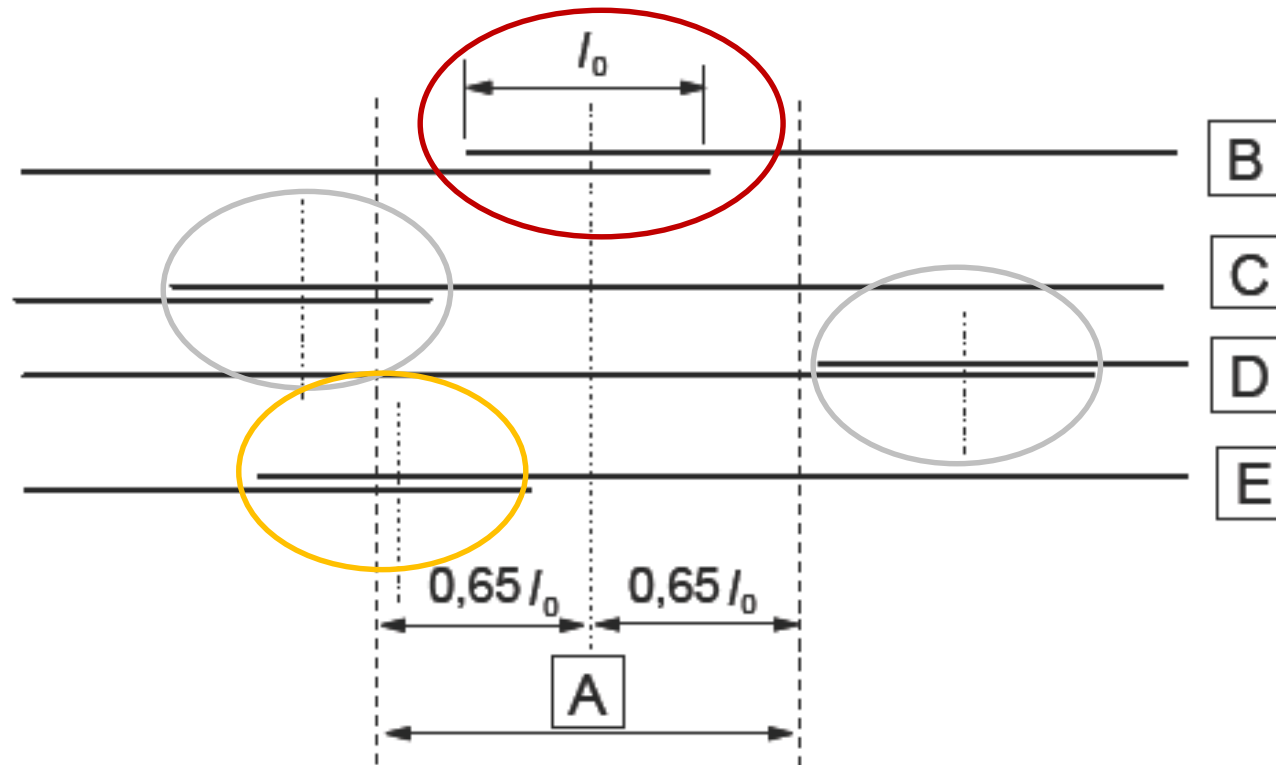
$$l_0 = \alpha_1 \alpha_2 \alpha_3 \alpha_5 \alpha_6 l_{b,rqd} \geq l_{0,min}$$

α_6 postotak preklapljenih šipki

$$\alpha_6 = (\rho_1/25)^{0,5} \quad 1,0 \leq \alpha_6 \leq 1,5$$

ρ_1 postotak šipki koje se preklapaju unutar duljine $0,65l_0$ mjereno od osi preklopa.

Postotak šipki koje se preklapaju	< 25%	33%	50%	> 50%
α_6	1	1,15	1,4	1,5

Primjer:

U presjeku se nalaze 4 šipke, sve se nastavljaju. Na udaljenosti $0,65 l_0$ od promatranog nastavka nastavlja se šipka E, izvan toga područja nastavljaju se šipke C i D. Dakle, postotak nastavljanih šipki je 50 %, stoga je $\alpha_6 = 1,4$.

Preklopi i nastavci šipki

$$l_0 = \alpha_1 \alpha_2 \alpha_3 \alpha_5 \alpha_6 l_{b,rqd} \geq l_{0,min}$$

$$l_{b,rqd} = (\phi/4)(\sigma_{sd}/f_{bd})$$

σ_{sd} proračunsko naprezanje u armaturi

$$f_{bd} = 2,25 \eta_1 \eta_2 f_{ctd}$$

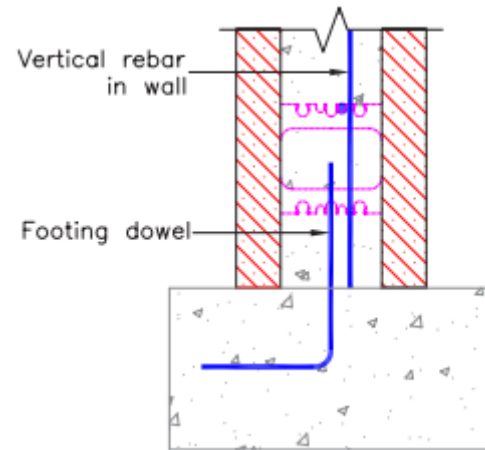
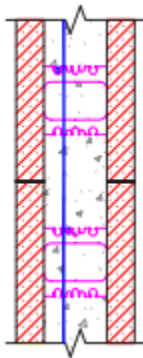
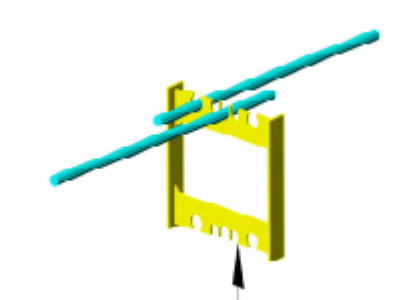
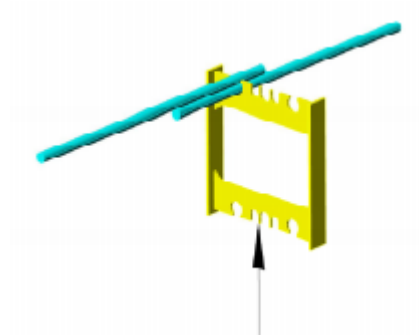
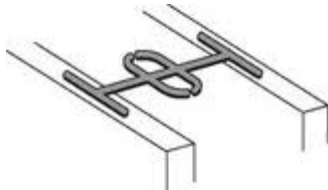

wiremeshplant.en.alibaba.com

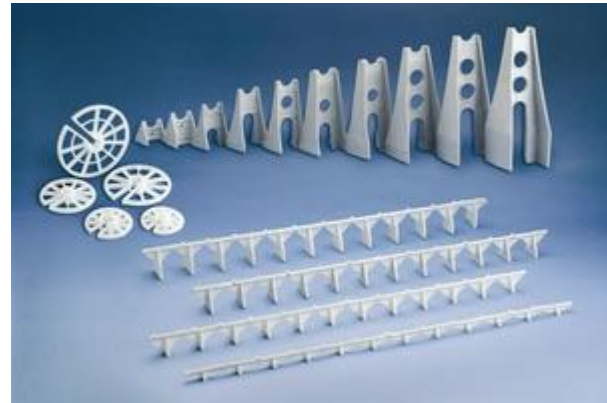

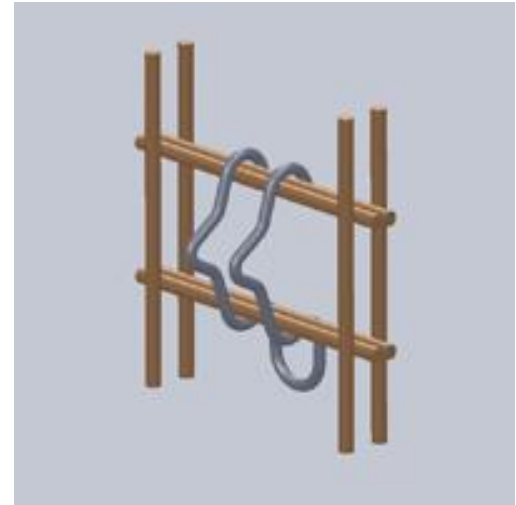
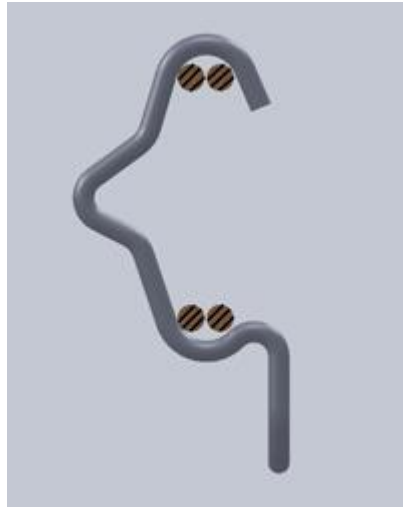
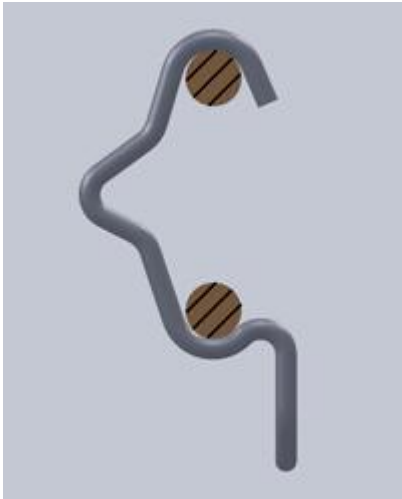

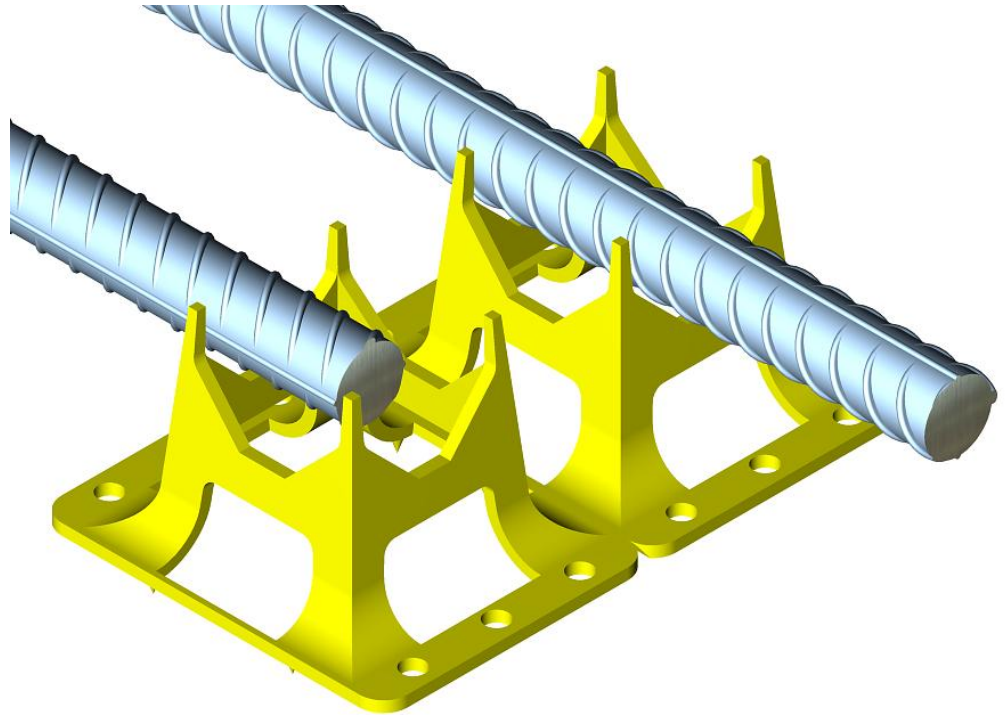

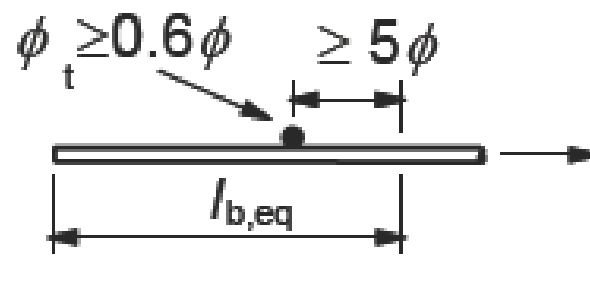
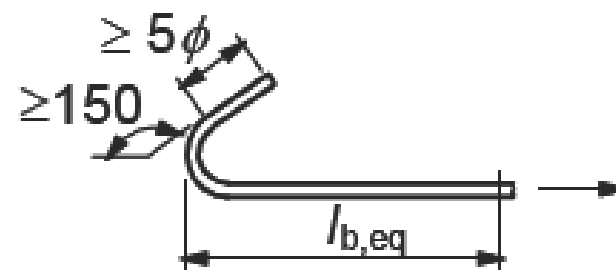
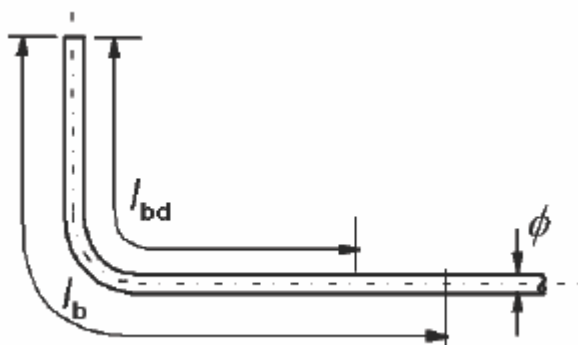
Sidrenje šipki

Armatura se mora sidriti kako bi se sile prijanjanja sigurno prenijele u beton, bez uzdužnog raspucavanja ili odlamanja betona.

Metode sidrenja uzdužne armature:

- ravne šipke
- kuka
- petlja
- zavarivanje poprečne šipke

Sidrenje šipki

Sidrenje šipki

proračunska duljina sidrenja:

$$l_{bd} = \alpha_1 \alpha_2 \alpha_3 \alpha_4 \alpha_5 l_{b,rqd} \geq l_{b,min}$$

$l_{b,min}$ najmanja duljina sidrenja:

vlačno sidrenje: $l_{b,min} = \max [0,3l_{b,rqd}; 10\phi: 100 \text{ mm}]$

tlačno sidrenje: $l_{b,min} = \max [0,6l_{b,rqd}; 10\phi: 100 \text{ mm}]$

1. Zašto se propisuju najveći i najmanji razmaci šipki?
2. Kako se proračunava najmanji razmak šipki (izraz)?
3. Na koje se načine izvodi nastavljavanje armature?
4. Do čega ne smije doći na mjestu nastavljavanja armature?
5. Nabrojati opća pravila nastavljavanja armature?
6. Skicirati i objasniti pravila nastavljavanja šipki?
7. Kako se proračunava proračunska duljina preklopa šipki (izraz)?
8. Kako se proračunava najmanja duljina preklopa šipki (izraz)?
9. Zašto se sidri armatura?
10. Nabrojati metode sidrenja.
11. Kako se proračunava proračunska duljina sidrenja šipki (izraz)?
12. Kako se proračunava najmanja duljina sidrenja šipki (izraz)?